

METODICKÝ LIST K PRACOVNÍMU LISTU

Téma	Případ tajného setkání
Tematický okruh (začlenění do učebního plánu)	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace, kartografie a topografie, životní prostředí, hydrologie
Cílová skupina	7. - 9. ročník
Časová náročnost	2 hodina (možné i déle)
Mezipředmětové vazby	Z+EV
Průřezová témata	EV
Organizační formy	skupinová
Personální zajištění	dle počtu skupin

Pomůcky	pracovní list, psací potřeby, volný papír (sešit)
Lokalita realizace Specifika prostředí	Úkoly v pracovním listu jsou vytvořeny přímo pro město Olomouc, avšak po jistých úpravách je lze aplikovat na většinu měst v ČR.

Vstupní požadované znalosti a dovednosti žáků	Základní znalosti učiva přírodopisu, zeměpisu dle příslušného ročníku. Schopnost pohybovat se samostatně po městě.
Cíle aktivity	Žáci si prohloubí znalosti o městě Olomouc, trénují spolupráci v rámci skupiny, rozvinou schopnosti a dovednosti v oblasti orientace v mapě a v terénu.
Teoretická východiska	Hydrologie je věda zabývající se pohybem a rozšířením vody na Zemi. Studuje také hydrologické cykly a vodní zdroje. Protipovodňová ochrana nebo též protipovodňová opatření slouží k úplné eliminaci povodní nebo alespoň k minimalizaci povodňových škod.
Závěr (hodnocení)	Společná kontrola pracovních listů, diskuze nad výsledky jednotlivých úkolů.

Návrhy na individuální přístup	Nadaný žák	Slabší žák
	V úkolu č. 1 mohou žáci jmenovat další přítoky Moravy.	V úkolu č. 1 a 4 učitel případně žákům napoví správné odpovědi.
	V úkolu č. 4 mohou žáci například vyznačovat státy a hlavní města, která znají, významná pohoří, řeky ...	Ve skupinových úkolech č. 2, 3 a 5 učitel vhodně zapojí i slabší žáky.

Scénář aktivit	činnosti učitele	činnosti žáků
	Rozdání pracovních listů žákům a uvedení do tématu terénní výuky. Poté učitel odpovídá na případné dotazy. Prostudování cesty.	Žáci naslouchají, poté se případně dotazují. Promýšlejí plán cesty.
úkol 1	Učitel zadá žákům úkol a dohlíží nad jeho plněním, po několika minutách společně s žáky úkol vyhodnotí.	Žáci řeší individuálně úkol, následně hromadně vyhodnocují.
úkol 2	Učitel zadá žákům úkol a vede diskuzi.	Žáci řeší úkol ve skupině, diskutují.
úkol 3	Učitel zadá žákům úkol a vede diskuzi.	Žáci řeší úkol ve skupině, diskutují.
úkol 4	Učitel zadá žákům úkol a dohlíží nad jeho plněním. Případně zodpovídá dotazy. Následuje vyhodnocení úkolu, porovnání dat, která žáci do mapy zanesli.	Žáci řeší individuálně úkol, následně úkol společně vyhodnocují, porovnávají jednotlivá zpracování map.
Úkol 5	Učitel zadá žákům úkol a vede diskuzi.	Žáci řeší úkol ve skupině, diskutují.
Realizační rizika		Nepřízeň počasí, uzavření objektu.
Poznámky: základní činnosti učitele ve smyslu průběžného dohledu nad bezpečností a individuální asistencí jednotlivým žákům či skupinkám je brána jako samozřejmost		

Klíč k pracovnímu listu:

Na která místa nás vede indicie?

„Vydej se z místa, kde potok se s řekou stéká

směrem ke kolejím, po kterých vlak nejezdí.

Kousek od místa, kde atleti běhají,

najdeš dobře strážené místo, kde kumpáni tě čekají.“ **Korunní pevnůstka**

soutok Moravy a Mlýnského potoka

areál VŠ kolejí

atletický stadion

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ. 1.07/1.1.00/26.0035

Úkol 1: Řeka Morava

Nacházíte se na soutoku řeky Moravy a Mlýnského potoka. Je v Olomouci ještě jiný soutok, kde? Kde Morava pramení a kam se vlévá? Víte, kterými státy protéká?

Řešení:

Morava a řeka Bystřice. Nedaleko od Žižkova náměstí směrem k vlakovému nádraží. Na dohled od VŠ kolejí.

Morava pramení pod vrcholem Králického Sněžníku, vlévá se do Dunaje.

Protéká stejnojmenným územím v Česku a po hranici mezi Rakouskem a Slovenskem.

Úkol 2: Protipovodňová opatření.

Jaká protipovodňová opatření můžete podél řeky spatřit? Znáte ještě jiné možnosti? Víte, kolik je stupňů povodňové aktivity? Víte, kdy Olomouc zažila nejničivější povodně?

Řešení:

Zpevnění a regulace koryta řeky, obtokové kanály, pravidelné čištění koryta řeky.

Smyslem protipovodňových opatření je vodu za vysokých vodních stavů akumulovat (nechat rozlít) mimo lidská sídla (tzn. ve vodních nádržích, nezastavěných údolních nivách atd.), a naopak v oblasti zástavby vodu z území co nejrychleji odvést.

3 stupně povodňové aktivity:

- 1. bdělost*
- 2. pohotovost*
- 3. ohrožení*

Povodeň v červenci 1997 překonala všechny dosud historicky známé velké vody v Olomouci. Zaplavená byla přibližně třetina území města.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ. 1.07/1.1.00/26.0035

Úkol 3: Vysokoškolské koleje.

Jak se jmenuje univerzita, která v Olomouci sídlí? Znáte další místa v Olomouci, kde sídlí univerzita nebo se nacházejí koleje?

Řešení:

Univerzita Palackého.

17. listopadu, Žižkovo náměstí, Křížkovského, Třída svobody, Lazce, Neředín ...

Úkol 4: Slepá mapa.

Zakreslete na mapě Olomouc, Londýn, Řím a Moskvu. Mohl se některý ze zločinců dostat do Olomouce pouze po vodě (za předpokladu, že mohl plout i proti proudu a využít všechny vodní zdroje – moře, ...)? Kterými státy museli jednotliví zločinci projet?

Řešení:

Proti proudu lze do Olomouce doplnout z každého města.

Řím: (např. Itálie – Rakousko – ČR)

Londýn: (např. Francie – Německo – Rakousko – ČR)

Moskva: (např. Rusko – Černé moře – Rumunsko – Maďarsko – Rakousko – ČR)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ. 1.07/1.1.00/26.0035

Úkol 5: Korunní pevnůstka.

Co víte o Korunní pevnůstce? Znáte ještě jiná místa, kde se nacházejí zbytky původního opevnění?

Řešení:

Jedná se o velmi dochovanou, ucelenou část bývalé bastionové pevnosti Olomouc. V roce 1754 bylo zahájeno její budování. Pevnůstka sestává z jednoho pětibokého bastionu a dvou půlbastionů. V areálu Korunní pevnůstky je umístěna barokní prachárna a torzo empírové strážnice. Korunní pevnůstka sloužila jako zvláštní vstup do města a v jejím areálu byly umístěny kanonické zahrady a osa cesty do města byla osázena alejí. Po zrušení olomoucké pevnosti zůstal systém korunní hradby v rukou armády, ale zároveň byl otevřen i potřebám obyvatel města jako letní sušárna prádla. Definitivně byla Korunní pevnůstka uzavřena veřejnosti po roce 1945. V následujících letech sloužila armádě jako speciální skladovací prostory. Pouze její část se od roku 1967 stala součástí Botanické zahrady a Rozária. Koncem 20. století byla městu navracena armádou zpět. Od února 2008 areál spravuje občanské sdružení Muzeum Olomoucké pevnosti.

Hanácká kasárna, Dům armády, Tereziánská zbrojnice, Vodní kasárna, části opevnění v Bezručových sadech, pod letním kinem, Michalský výpad, Terežská brána, forty u Olomouce (Křelov, Chválkovice, Slavonín, ...)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ. 1.07/1.1.00/26.0035